

Negjeringen fra det Dieblif af, da der mellem Rigsdagen og Negjeringen er en Anerkjendelse af Unsikkerheden af, at der skete en Omordning af denne Lønningsmaade, da søgte at forberede den derved, at naar den paany ansatte nogen Embedsmand i et Præsteembede, han da kun fik det under den Betængelse, at han skulde finde sig i de Forandringer i Lønningsmaaden og Lønningsvillkaarene, som senere maatte blive bestemte, saa at det stod i Negjeringens Magt strax naar man engang kom til Enighed om en Lov, at lade denne Mand komme ind under Lovens Bestemmelser. Det vilde dog fremme Sagen noget, og det er en Henstilling, jeg vil tillade mig at gjøre til Negjeringen, siden den holder saa meget igien i denne Sag. — Der er endnu et Punkt, som jeg ganske sælgelig vil omtale; thi jeg ønsker ikke at udbræde mig videre over Loven, der saa tidt har været gjennemgaaet i denne Sal. Naar den ærede Minister taler om, at det nok kunde være ønskeligt, at Præsterne og andre Embedsmand ikke stode og ikke lønnedes paa samme Maade, vil jeg dertil sige, at der er dog ikke noget bedre Middel til at komme frem i den Rættning, som den ærede Minister saaledes ønsker, end hvis Ministeren vil fremkomme med Forslag om at stille Stat og Kirke fra hinanden, et Forhold, hvorom Grundloven har givet et Tilhold, idet der tales om, at Kirkens Forsætning skal ordnes ved Lov, hvilket dog ikke kan have nogen anden Følge end den, at Stat og Kirke maatte blive adskilte fra hinanden. Det er blot dette Par Punkter, jeg her finder mig foranlediget til at fremkomme med, idet jeg i Overigt antager, at den Strid, der kan føres om, hvem der er Skyld i, at Reformen ikke er gaaet igjennem, er temmelig ufrugtbar. Maatte jeg endnu blot ytre min Glæde over, at nogle af de Mænd, der have fremmet Kirkekommissionens Nedsættelse, nu i den ere komne til at se en Hindring for Loven. Jeg modfattede mig den Gang til det Yderste denne Kommissions Nedsættelse og lod ingen Leilighed gaa forbi, uden at jeg benyttede den til at stille Undringsforslag om at borttage Summen til denne Kommission, men jeg og de, der stemte med mig, bleve overstemte. Det glæder mig at høre, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) idag har udtalt, at da denne Kommission bliver benyttet af Negjeringen paa den Maade, som den gjør, navnlig dens Udtalelser og Beslutninger, saae han i Kirkekommissionen en Hindring for Sagens Fremme. (Berg. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds var ogsaa mod Kirkekommissionen.) Jeg kan i dette Dieblif ikke erindre, om det ærede Medlem var absolut derimod; jeg tror dog, at han stillede sig paa et Slags Mæglingsstandpunkt under Sagens Gang, men dette tør jeg ikke aldeles bestemt udtale; jeg troede, idet jeg sagde det, at det ærede Medlem dog tilsidst hjalp Sagen

igjennem. (S. N. Hansen: Jeg stemte imod). Ja, saa har jeg ikke husket rigtig; men det er indrød jeg dog fra de tidligere Forhandlinger her i Salen, at der var andre Medlemmer, som senere have sølt Betænkkeligheder ved Sagens Gang, og som stemte for Forslaget med freidigt Sind. Nu hører jeg, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds skal have stemt imod Forslaget, og altsaa kan min Bemærkning ikke ramme ham. Det var ikke Andet end disse saa Bemærkninger, jeg fandt mig foranlediget til at fremsætte.

S. N. Hansen: Det høie Thing vil kunne forstaa og undskyldte, at jeg som nyt Medlem kan finde mig foranlediget til at udtale min Opfattelse af Sagen, som jeg ikke tidligere har havt Leilighed til at udtale mig om. Det skal se i største Klarhed. Det, der foranledigede mig til at begjære Ordet, var en Udtalelse af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen), som sagde, at han i Dag, ligesom han altid pleier, med Underlighed og Overbevisningens Varme havde udtalt sig for den Unsuelfe, som han hævdede som den rigtige. Den gif da navnlig ud paa, at han ikke kunde forstaa, at ikke Præsten skulde være Statsembedsmand, lige saa vel som alle andre Embedsmand og ikke skulde kunne behandles paa samme Maade, og han fandt det i høi Grad latterligt, at man kunde have Noget imod, at Præsten lige som andre Embedsmand kom og fik sin Sag udbetalt paa Amtstuen. Jeg tvivler aldeles ikke om, at dette er det ærede Medlems Overbevisning, men jeg kan ikke forstaa, at han kan have den Overbevisning i Dag, at Præsten i enhver Henseende skal behandles som Statsembedsmand, og at der ikke er Grund til at behandle ham paa anden Maade, og at han saa har kunnet være med til at indbringe det Lovforslag, som vi havde til første Behandling i Lørdags, hvorved Præsterne stilles i høieste Grad forskjelligt fra alle andre Embedsmand, idet dette Lovforslag jo gif ud paa, at Præsterne skulde vælges af Menighederne. Naar nu det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds kunde komme og fortælle os, at Statens Embedsmand, Dommere og de høieste administrative Embedsmænd kunde vælges enten af Kommunerne eller Menighederne, saa kunde der være Noget deri, saa kunde han sige, at Præsterne samtidig med, at de skulde vælges af Menighederne, skulde med Hensyn til deres Lønning behandles paa samme Maade som andre Statsembedsmænd; men jeg siger, at det er den bestemteste Modsigelse og Strid i Principerne den ene Dag at sige, at det er Menighederne, der skal vælge deres Præst, og den anden Dag at sige, at Præstetienden skal indbrages i Statskassen, der saa skal udbetale Præsten, som er valgt af Menigheden og ikke af Staten, hans Løn, og denne Strid i Principerne og den hele Betragtningssmaaede gjør, at jeg paa ingen Maade kan gaa den Vej, der